

ЗАКОН ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

В сила от 31.08.2008 г.

Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този закон се уреждат планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението, контролът и оценката по изпълнението на стратегиите, плановете и програмите за провеждане на държавната политика за регионалното развитие.

Чл. 2. Държавната политика за регионално развитие създава условия за балансирано и устойчиво интегрирано развитие на районите и общините и обхваща система от нормативно регламентирани документи, ресурси и действия на компетентните органи, насочени към:

1. намаляване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия в степента на икономическото, социалното и териториалното развитие;
2. осигуряване на условия за ускорен икономически растеж и високо ниво на заетост;
3. развитие на териториалното сътрудничество.

Чл. 3. Целта на закона е да създаде условия за провеждането на държавна политика за регионално развитие, основаваща се на следните принципи:

1. единен подход за планиране и програмиране;
2. концентрация на ресурсите;
3. допълване на финансирането от национални публични източници при съвместно финансиране с ресурси от частни източници и от международни финансови институции;
4. междуведомствена координация на дейността на компетентните органи в процеса на планирането, програмирането, ресурсното осигуряване, реализацията, наблюдението и оценката;
5. съгласуваност с другите структуроопределящи политики, инструменти и действия на международно, национално, регионално и местно равнище;
6. партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката.

Глава втора. ТЕРИТОРИАЛНА ОСНОВА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 4. (1) За целите на планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението и оценката на регионалното развитие се обособяват райони, които се разделят на нива в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз.

(2) Районите, които образуват ниво 1, не представляват административно-териториални единици и са с териториален обхват, както следва:

1. район "Северна и Югоизточна България", включващ Северозападния район, Северния централен район, Североизточния район и Югоизточния район;
2. район "Югозападна и Южна централна България", включващ Югозападния район и Южния централен район.

(3) Районите, които образуват ниво 2, не представляват административно-териториални единици и са с териториален обхват, както следва:

1. Северозападен район, включващ областите Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен;
2. Северен централен район, включващ областите Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра;
3. Североизточен район, включващ областите Варна, Добрич, Търговище и Шумен;
4. Югоизточен район, включващ областите Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол;
5. Югозападен район, включващ областите Благоевград, Кюстендил, Перник, Софийска и София;
6. Южен централен район, включващ областите Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.

(4) Районите, които образуват ниво 3, представляват административно-териториални единици и обхващат територията на отделните области.

(5) Районите от съответните нива са териториална основа за провеждане на държавната политика за регионално развитие.

Чл. 5. (1) На територията на районите от ниво 3 могат да се обособяват райони за целенасочена подкрепа от държавата.

(2) Районите за целенасочена подкрепа обхващат територията на една или повече съседни общини.

(3) Обособените райони за целенасочена подкрепа са териториална основа за концентрация на ресурси за намаляване на вътрешнорегионалните различия в степента на развитие на отделните общини и за постигане на целите на държавната политика за регионално развитие.

(4) Териториалният обхват на районите за целенасочена подкрепа се определя, като се отчитат равнището и динамиката на икономическото развитие, структурата на икономиката, заетостта и безработицата, степента на изграденост на техническата инфраструктура, демографската, социалната и селищната структура, географското положение и наличният потенциал за постигане на целите за развитие на съответната община.

(5) Териториалният обхват на районите за целенасочена подкрепа се определя в областните стратегии за развитие по данни на Националния статистически институт и на административната статистика на Агенцията по заетостта.

Чл. 6. При определяне териториалния обхват на район за целенасочена подкрепа се отчита наличието на някой от следните показатели:

1. нетни приходи от продажби на един жител под 70 на сто от средната стойност за страната за последните три години;
2. равнище на средната работна заплата, по-ниско от средната стойност за страната за последните три години;
3. средно равнище на безработица над 105 на сто от средната стойност за страната за последните три години;
4. коефициент на възрастова зависимост над 120 на сто от средната стойност за страната за последните три години;
5. гъстота на населението под 70 души на един квадратен километър;
6. над 30 на сто от населените места нямат изградена пътна връзка с асфалтово покритие помежду си или с общинския център;
7. над 30 на сто от населените места са без изградена канализационна мрежа;
8. над 30 на сто от населените места ползват питейна вода с отклонение от качеството, прието като стандарт за страната, или имат режим във водоснабдяването за последните три

години.

Чл. 7. (1) При настъпили промени в стойностите на показателите за съответната община, отчетени в междинните отчетни доклади или в окончателните доклади за изпълнението на областните стратегии за развитие, се допускат промени в териториалния обхват на районите за целенасочена подкрепа.

(2) Промените в териториалния обхват на районите за целенасочена подкрепа се отразяват в областните стратегии за развитие.

Глава трета.

СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ И ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 8. (1) Стратегическото планиране на регионалното развитие обхваща разработването и актуализацията на система от документи за постигане на устойчиво интегрирано регионално и местно развитие, включително развитие на трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество.

(2) Програмирането на регионалното развитие обхваща разработването и актуализацията на програмни документи за регионално развитие на основата на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие.

Чл. 9. Системата от документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие обхваща:

1. Националният план за развитие;
2. Националната стратегическа референтна рамка;
3. оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз;
4. Националната стратегия за регионално развитие;
5. регионалните планове за развитие;
6. областните стратегии за развитие;
7. общинските планове за развитие.

Чл. 10. (1) Националната стратегия за регионално развитие определя дългосрочните цели и приоритети на държавната политика за регионално развитие на страната, както и съответствието ѝ с другите структуроопределящи политики.

(2) Националната стратегия за регионално развитие съдържа:

1. социално-икономически анализ на районите;
2. целите и приоритетите за регионално развитие, които трябва да бъдат постигнати за определен период;
3. обща оценка на необходимите ресурси за постигане целите на стратегията;
4. критериите за оценка на изпълнението на стратегията;
5. стратегически насоки за разработване или актуализация на регионалните планове за развитие за определен период или периоди;
6. описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.

(3) Националната стратегия за регионално развитие се приема от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 11. (1) За районите от ниво 2 се разработват регионални планове за развитие.

(2) Регионалните планове за развитие определят средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на съответния район в съответствие с предвижданията на Националната стратегия за регионално развитие и другите структуроопределящи политики.

(3) Регионалните планове за развитие съдържат:

1. анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние и потенциала за развитие на съответния район;
2. целите и приоритетите за развитие на района за определен период;
3. обща оценка на необходимите ресурси за реализация на плана;
4. индикаторите за наблюдението и оценката на плана;
5. необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана;
6. описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;
7. предварителната оценка на плана.

(4) Регионалните планове за развитие отчитат предвижданията и инвестиционните намерения на секторните стратегии за развитие за територията на района.

(5) Регионалните планове за развитие се приемат от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 12. (1) Областната стратегия за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитие на областта, както и стратегическите насоки за разработване на общинските планове за развитие.

(2) Областната стратегия за развитие се разработва в съответствие с регионалния план за развитие.

(3) Областната стратегия за развитие съдържа:

1. анализ на икономическото и социалното състояние на областта;
2. целите и приоритетите за развитие на областта за определен период;
3. обща оценка на необходимите ресурси за постигане целите на стратегията;
4. териториалния обхват на районите за целенасочена подкрепа;
5. критериите за оценка на изпълнението на стратегията;
6. стратегически насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие;
7. описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.

(4) Областната стратегия за развитие се приема от областния съвет за развитие.

Чл. 13. (1) Общинският план за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитието на общината в съответствие с областната стратегия за развитие.

(2) Общинският план за развитие съдържа:

1. анализ на икономическото и социалното развитие на общината;
2. целите и приоритетите за развитие на общината за определен период;
3. индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана;
4. индикаторите за наблюдението и оценката на плана;
5. необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана;
6. описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;
7. програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на

проектите;

8. предварителната оценка на плана.

(3) Общинският план за развитие се приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Чл. 14. Стратегиите и плановете по чл. 9, т. 4 - 7 се разработват и изпълняват във взаимодействие и съгласувано с предвижданията на съответните устройствени схеми и плановете.

Чл. 15. Условието, редът и сроковете за изготвяне, съгласуване, приемане, актуализиране и изпълнение на стратегиите и плановете по чл. 9, т. 4 - 7 се определят с правилника за прилагане на закона.

Глава четвърта. УПРАВЛЕНИЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 16. (1) Министерският съвет:

1. приема Националния план за развитие и Националната стратегическа референтна рамка по предложение на министъра на финансите;

2. приема Националната стратегия за регионално развитие и регионалните плановете за развитие по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството;

3. одобрява мерките и средствата за реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа в рамките на закона за държавния бюджет за съответната година.

(2) Министрите и ръководителите на ведомства отчитат целите и приоритетите на Националната стратегия за регионално развитие при провеждане на секторните политики в рамките на своите компетенции.

Чл. 17. Министърът на регионалното развитие и благоустройството:

1. провежда държавната политика за регионално развитие;

2. осигурява съгласуваност на политиката за регионално развитие с другите структуроопределящи политики в координация със съответните компетентни органи;

3. определя политиката за интегриране на техническата инфраструктура с регионално значение с главните инфраструктурни мрежи с национално и европейско значение съгласувано със съответните компетентни органи;

4. определя политиката за интегриране на принципи и стратегии за устойчиво градско развитие в държавната политика за регионално развитие на национално, регионално и местно равнище;

5. организира изработването на националната стратегия за регионално развитие;

6. организира изработването на регионалните плановете за развитие;

7. осигурява изграждането, поддържането и оперирането на единна информационна система за управление на регионалното развитие;

8. дава методически указания на органите, участващи в разработването и прилагането на документите по чл. 9, т. 4 - 7;

9. осигурява разработването на методически указания за изготвяне на интегрирани плановете за градско развитие;

10. осигурява изпълнението на програмните документи за регионално развитие и териториално сътрудничество;

11. прави предложения за осигуряване на средствата и за мерките за реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа;

12. организира и контролира осъществяването на регионална координация при изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз;

13. участва в работата на структурите на Европейския съюз в рамките на своите компетенции, провежда преговори и консултации;

14. участва в междуправителствени комисии за трансгранично и транснационално сътрудничество;

15. съдейства за хармонизиране на българското законодателство в областта на регионалното развитие с нормите на правото на Европейския съюз.

Чл. 18. (1) В районите от ниво 2 се създават регионални съвети за развитие.

(2) Регионалният съвет за развитие е орган за провеждане на държавната политика за регионално развитие в съответния район.

(3) Председател на регионалния съвет за развитие е областен управител от областите, включени в обхвата на съответния район, и се определя от съвета на ротационен принцип. Сроктът на ротация е 6 месеца.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г.) Членове на регионалния съвет за развитие са: представители на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на финансите, Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и храните, Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерството на вътрешните работи, определени от съответния министър, областните управители на областите, включени в съответния район, представители на общините от всяка област, включена в съответния район, и по един представител на представителните организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище.

(5) Броят на представителите на общините в регионалния съвет за развитие се определя, както следва:

1. за областите с население до 200 000 души - двама представители;

2. за областите с население от 200 001 до 300 000 души - трима представители;

3. за областите с население от 300 001 до 400 000 души - четирима представители;

4. за областите с население от 400 001 до 500 000 души - петима представители;

5. за областите с население над 500 000 души - шестима представители.

(6) Представителите на общините в регионалния съвет за развитие се определят от представителите на общините, членове на съответния областен съвет за развитие.

(7) Председателят на регионалния съвет за развитие кани на заседанията на съвета да присъстват с право на съвещателен глас представители на общините от съответния район, както и физически лица и представители на юридически лица, които имат отношение към регионалното развитие.

(8) Средствата, необходими за дейността на регионалния съвет за развитие, се предвиждат по бюджетите на областните администрации към областните управители, които председателстват регионалния съвет за развитие през съответната година.

Чл. 19. (1) Регионалният съвет за развитие:

1. обсъжда и одобрява проекта на регионалния план за развитие;

2. обсъжда и съгласува проектите на областните стратегии за развитие на областите, включени в обхвата на съответния район от ниво 2;

3. обсъжда и одобрява докладите за наблюдение на изпълнението на регионалния план за развитие;

4. обсъжда и предлага инициативи и схеми за ресурсно осигуряване изпълнението на

регионалния план за развитие;

5. осъществява регионална координация при изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, оказващи въздействие върху развитието на района;

6. участва в процеса на наблюдение на изпълнението на оперативните програми чрез определени от него представители в комитетите за наблюдение на националната стратегическа референтна рамка и на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз;

7. приема становища по годишните и заключителните доклади за изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, оказващи въздействие върху развитието на района;

8. осъществява взаимодействие със съответните областни съвети за развитие, с другите регионални съвети за развитие и с централните органи на изпълнителната власт;

9. изпълнява и други функции, възложени с акт на Министерския съвет или на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(2) За осъществяване на регионална координация при изпълнение на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, към регионалния съвет за развитие се създава регионален координационен комитет.

(3) Председател на регионалния координационен комитет е председателят на регионалния съвет за развитие, а членове са:

1. представителите на регионалния съвет за развитие в комитетите за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз;

2. по един представител на управляващите органи на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, и на централното координационно звено в Министерството на финансите;

3. областните управители на областите, включени в обхвата на съответния район от ниво 2.

(4) Регионалният координационен комитет:

1. осигурява ефективна и ефикасна координация и взаимодействие при изпълнение на операциите по оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, на територията на съответния район от ниво 2;

2. обсъжда резултатите от изпълнението на операциите и изготвя обобщени справки, подпомагащи оценката на въздействието на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, върху развитието на района;

3. внася за разглеждане в регионалния съвет за развитие справките по т. 2;

4. разработва и приема вътрешни правила за своята работа.

(5) Към регионалния съвет за развитие могат да се създават специализирани комисии в областта на публичната инфраструктура, конкурентоспособността, развитието на човешките ресурси и околната среда, които подпомагат дейността му.

(6) Организацията и дейността на регионалния съвет за развитие се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 20. (1) В районите от ниво 2 се създават териториални звена на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за стратегическо планиране и координация на регионалното развитие.

(2) Териториалните звена по ал. 1 изпълняват следните функции:

1. участват в разработването на регионалните планове за развитие;

2. осъществяват координация и взаимодействие с централните и териториалните

структури на изпълнителната власт за изпълнение на регионалните планове за развитие;

3. участват в изграждането, поддържането и оперирането на единната информационна система за управление на регионалното развитие;

4. участват в изготвянето на докладите за наблюдението на изпълнението на регионалните планове за развитие;

5. изготвят периодични справки за процеса на планиране и изпълнение на регионалните планове за развитие;

6. изпълняват функциите на секретариат на съответния регионалния съвет за развитие;

7. подпомагат дейността на регионалния координационен комитет към регионалния съвет за развитие;

8. изпълняват и други функции, възложени им от министъра на регионалното развитие и благоустройството, съгласувано с министъра на финансите.

(3) За осъществяване на ефективна и ефикасна регионална координация при изпълнение на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, териториалните звена по ал. 1 осигуряват координация и взаимодействие с централното координационно звено в Министерството на финансите.

Чл. 21. Областният управител:

1. организира разработването на областната стратегия за развитие;

2. внася проекта на областната стратегия за развитие за обсъждане и съгласуване в регионалния съвет за развитие и за приемане от областния съвет за развитие;

3. координира и контролира изпълнението на областната стратегия за развитие;

4. подпомага общините на територията на областта за прилагане на стратегическите насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие;

5. оказва съдействие при изпълнението, наблюдението и оценката на съответния регионален план за развитие;

6. организира изграждането, поддържането и оперирането на единната информационна система за управление на регионалното развитие на територията на съответната област;

7. подпомага изготвянето на проекти в съответствие с целите и приоритетите на областната стратегия за развитие и общинските планове за развитие;

8. осигурява информация и публичност на изпълнението на областната стратегия за развитие и на съответния регионален план за развитие;

9. сключва споразумения за сътрудничество с други области в страната и извън нея за осъществяване на съвместни дейности за постигане целите на регионалното развитие и териториалното сътрудничество.

Чл. 22. (1) В областите се създават областни съвети за развитие.

(2) Председател на областния съвет за развитие е областният управител, а членове са кметовете на общините в областта, по един представител на общинския съвет на всяка община, делегирани представители на областните структури на представителните организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище.

(3) Председателят на областния съвет за развитие кани на заседанията на съвета да присъстват с право на съвещателен глас физически лица и представители на юридически лица, които имат отношение към развитието на областта.

(4) Областният съвет за развитие:

1. обсъжда и приема областната стратегия за развитие;

2. обсъжда и съгласува инициативите на общините, свързани с ежегодното планиране на средствата и мерките за реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа;

3. обсъжда и предлага инициативи и схеми за ресурсно осигуряване изпълнението на

областната стратегия за развитие, включително за финансиране на общински проекти;

4. съдейства за осигуряване на информация за изпълнението и оценката на областната стратегия за развитие;

5. приема решения за сключване на споразумения за сътрудничество с други области в страната и извън нея за осъществяване на съвместни дейности по регионалното развитие и териториалното сътрудничество;

6. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) съгласува изготвените съгласно Закона за водите регионални генерални планове за В и К системите и съоръженията, генерални планове на агломерации над 10 000 еквивалентни жители за В и К системите и съоръженията, инвестиционните програми към регионалните генерални планове за В и К системите и съоръженията, и инвестиционните програми към генералните планове на агломерации над 10 000 еквивалентни жители за В и К системите и съоръженията.

(5) По решение на областния съвет за развитие могат да се създават постоянни или временни комисии.

(6) Организацията и дейността на областните съвети за развитие се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 23. Кметът на общината:

1. организира изработването на общинския план за развитие и го внася за обсъждане и приемане от общинския съвет;

2. ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план за развитие;

3. организира изграждането, поддържането и оперирането на единната информационна система за управление на регионалното развитие на територията на съответната община;

4. представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет;

5. осигурява публичност и прозрачност на общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му.

Чл. 24. Общинският съвет:

1. обсъжда и приема общинския план за развитие по предложение на кмета на общината;

2. одобрява годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие по предложение на кмета на общината.

Чл. 25. (1) За ефективното и ефикасното управление на регионалното развитие и осигуряването на публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, финансирането, наблюдението и оценката на регионалното развитие се изгражда единна информационна система за управление на регионалното развитие.

(2) Единната информационна система за управление на регионалното развитие включва интегрирана информационна система за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие и информационна система за наблюдение на изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие.

(3) Условието и редът за изграждане, поддържане и опериране на единната информационна система за управление на регионалното развитие се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(4) Ежегодното планиране на средствата за изграждане, поддържане и опериране на единната информационна система за управление на регионалното развитие се осъществява в рамките на програмния бюджет на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за съответната година.

Глава пета.
РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 26. Източници за финансиране на регионалното развитие са:

1. държавният бюджет;
2. бюджетите на общините;
3. средства на физически и юридически лица;
4. средства от фондовете на Европейския съюз;
5. международни финансови институции;
6. други източници, определени със закон.

Чл. 27. Средствата от източниците по чл. 26 се разходват за:

1. подготовка и актуализация на стратегически планови и програмни документи, както и за разработване на проекти;
2. финансиране на програми и проекти, в т. ч. съфинансирани със средства от фондовете на Европейския съюз, съгласно подписаните споразумения и съответните програмни документи;
3. реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа;
4. извършване на наблюдение и оценка на регионалното развитие;
5. осигуряване на информация и публичност на регионалната политика.

Чл. 28. Ежегодното планиране на средствата за реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа се осъществява по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството съгласувано с областните съвети за развитие и с министъра на финансите в рамките на бюджетната процедура, като средствата се осигуряват в рамките на закона за държавния бюджет за съответната година.

Чл. 29. Регионалното развитие в районите се подпомага от държавата в съответствие със законодателството в областта на държавните помощи.

Глава шеста.
НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 30. (1) Наблюдението и оценката на регионалното развитие се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие.

(2) Наблюдението и оценката отчитат резултатите от изпълнението на документите, които допринасят за регионалното развитие.

Чл. 31. (1) Наблюдението на изпълнението на националната стратегия за регионално развитие и на областните стратегии за развитие се извършва на основата на резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие по чл. 9, т. 5 и 7.

(2) Наблюдението на изпълнението на регионалните планове за развитие и на общинските планове за развитие се извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 32. (1) За разработването на документите за стратегическо планиране по чл. 9, т. 5 и 7

се извършва предварителна оценка.

(2) Предварителната оценка включва:

1. оценка за социално-икономическото им въздействие;
2. екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда.

Чл. 33. (1) За реализацията на документите за стратегическо планиране по чл. 9, т. 4 - 7 се извършва междинна оценка не по-късно от 4 години от началото на периода на тяхното действие.

(2) Междинната оценка включва:

1. оценка на първоначалните резултати от изпълнението;
2. оценка на степента на постигане на съответните цели;
3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
4. изводи и препоръки за актуализация на съответния документ.

Чл. 34. (1) За изпълнението на документите за стратегическо планиране по чл. 9, т. 4 - 7 се извършва последваща оценка не по-късно от една година след изтичането на периода на тяхното действие.

(2) Последващата оценка включва:

1. оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
2. оценка на общото въздействие;
3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
4. изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Чл. 35. През периода на действие на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие по чл. 9, т. 4 - 7 могат да се извършват допълнителни тематични оценки и оценки за специфични случаи по преценка на органите за управление на регионалното развитие.

Чл. 36. (1) Оценките се извършват чрез възлагане при условията и по реда на Закона за обществените поръчки съответно от министъра на регионалното развитие и благоустройството, от областните управители и от кметовете на общините.

(2) Минималните изисквания за квалификация на експертите, участващи в извършването на оценките, се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 37. (1) Стратегиите и плановете, както и документите, свързани с действията на съответните органи по тяхното изработване, одобряване, приемане, изпълнение, наблюдение и оценка, са официална обществена информация.

(2) Органите, извършващи действия в рамките на предоставените им с този закон и с нормативните актове по прилагането му компетенции, са длъжни да информират своевременно и по подходящ начин обществеността за характера и същността на тези действия, за необходимостта и потенциалните ползи от извършването им, за последиците от тях, както и за постигнатите резултати.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Териториално сътрудничество" са съвместни действия за устойчиво териториално развитие, които имат трансграничен, транснационален и междурегионален характер,

включително за изграждане на мрежи за обмен на информация и опит между заинтересованите страни.

2. "Национален план за развитие" е стратегически планов документ, който съдържа социално-икономически анализ и единна стратегия за развитието на страната за определен период.

3. "Национална стратегическа референтна рамка" е стратегически документ, който осигурява съответствие на помощта от фондове на Европейския съюз със стратегическите насоки на Общността за сближаване и определя връзката между приоритетите на Европейския съюз и националните и регионалните приоритети за устойчиво развитие и заетост.

4. "Оперативни програми" са документите съгласно дефиницията по чл. 2, ал. 1 на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999, представени от Република България и приети от Европейската комисия, определящи стратегии и взаимнообвързани приоритети за развитие, които се реализират с помощта на фондовете на Европейския съюз.

5. "Устойчиво интегрирано регионално и местно развитие" е съхраняване, развитие и извършване на целенасочени промени в условията за живот и труд в районите чрез взаимно свързани действия в икономическата и социалната сфера в съответствие с изискванията за опазване на околната среда и защитата срещу всички форми на дискриминация.

6. "Интегриран план за градско развитие" е план за икономическо и социално развитие или възстановяване на населено място - град или част от него, разработен за прилагането на оперативна програма "Регионално развитие", както и на други оперативни програми, финансиращи проекти в градовете.

7. "Централно координационно звено" е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на Националната стратегическа референтна рамка в процеса на усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в страната.

8. "Управляващ орган" е структурата, определена да осъществява функцията по управление на оперативна програма и отговорна за нейното ефективно, ефикасно и законосъобразно изпълнение.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Законът за регионалното развитие (обн., ДВ, бр. 14 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 32 и 88 от 2005 г. и бр. 24 от 2006 г.) се отменя.

§ 3. (1) Дирекциите за техническо съдействие, координация и управление на регионални програми и планове, създадени в структурата на съответните областни администрации с отменения Закон за регионалното развитие, се закриват.

(2) Щатните бройки и дейността на закритите дирекции по ал. 1 преминават към териториалните звена на Министерството на регионалното развитие и благоустройството по чл. 20 от този закон.

(3) Трудовите и служебните правоотношения със служителите в дирекциите по ал. 1 се уреждат съгласно чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител.

§ 4. Националната стратегия за регионално развитие, регионалните планове за развитие и областните стратегии за развитие се привеждат в съответствие с разпоредбите на закона в

едногодишен срок от влизането му в сила.

§ 5. Министерският съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството приема правилник за прилагане на закона в тримесечен срок от обнародването му в "Държавен вестник".

§ 6. Изпълнението на закона се възлага на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

§ 7. Законът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник".

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 15 май 2008 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 47 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 23.06.2009 Г.)

§ 46. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 26, 29, 30, 32 - 36 и 40, които влизат в сила три месеца след обнародването му.

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ**
(ОБН. - ДВ, БР. 82 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2009 Г.)

§ 4. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 93 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 25.12.2009 Г.)

§ 100. Законът влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 1, 2, 21, 36, 39, 41, 44, 45, 49, 50, 51, 53, 55, 56, 57, 59, 62, 63, 64, 65, 70 и 91, които влизат в сила от деня на обнародването му.